

© Ministry of Justice of the Czech Republic, www.justice.cz. [Translation already published on the official website of the Ministry of Justice of the Czech Republic.] Permission to re-publish this translation has been granted by the Ministry of Justice of the Czech Republic for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

© Ministerstvo spravedlnosti České republiky, www.justice.cz. [Překlad již zveřejněný na oficiální webové stránce Ministerstva spravedlnosti České republiky.] Povolení k opětovnému zveřejnění tohoto překladu bylo uděleno Ministerstvem spravedlnosti České republiky pouze pro účely zařazení do databáze Soudu HUDOC.

RADA EVROPY

EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA

DRUHÁ SEKCE

VĚC VOJÁČKOVÁ proti ČESKÉ REPUBLICE

(stížnost č. 15741/02)

ROZSUDEK

ŠTRASBURK

4. dubna 2006

Tento rozsudek nabude právní moci za podmínek stanovených v článku 44 odst. 2 Úmluvy. Může být předmětem formálních úprav.

Pořízený překlad rozsudku do češtiny není překladem oficiálním.

Ve věci Vojáčková proti České republice,

Evropský soud pro lidská práva (druhá sekce), zasedající v senátu ve složení

pánové J.-P. COSTA, *předseda*,

A. B. BAKA,

R. TÜRMEŇ,

K. JUNGWIERT,

M. UGREKHELIDZE,

paní A. MULARONI,

E. FURA-SANDSTRÖM, *soudci*,

a paní S. DOLLÉ, *tajemnice sekce*,

po poradě konané dne 14. března 2006,

vynesl tento rozsudek, který byl přijat uvedeného dne:

ŘÍZENÍ

1. Řízení bylo zahájeno stížností (č. 15741/02) směřující proti České republice, kterou dne 14. března 2002 podala u Soudu česká občanka paní Danuše Vojáčková („stěžovatelka“) na základě článku 34 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod („Úmluva“).

2. Stěžovatelku zastupuje pan J. Savko, advokát působící v Teplicích. Českou vládu („vláda“) zastupuje její zmocněnec pan V. A. Schorm z Ministerstva spravedlnosti.

3. Soud dne 19. října 2004 prohlásil stížnost za částečně nepřijatelnou a rozhodl oznámit vládě část stížnosti týkající se délky řízení a na základě článku 29 odst. 3 Úmluvy Soud projednat přijatelnost a odůvodněnost stížnosti současně.

SKUTKOVÝ STAV

OKOLNOSTI PŘÍPADU

4. Stěžovatelka se narodila v roce 1933, bydliště má v Hrobu.

5. Dne 25. listopadu 1992 uplatnila stěžovatelka na základě zákona o úpravě vlastnických vztahů k půdě před pozemkovým úřadem Okresního úřadu Teplice nárok na vydání budovy a pozemku v Hrobu, které byly jejím rodičům zkonfiskovány v roce 1961. Dne 10. srpna 1993 jí byly zaslány některé listiny, jimiž se identifikovaly předmětné nemovitosti a které byly Katastrálním úřadem v Teplicích vypracovány *ex officio*, protože je stěžovatelka nepřiložila ke své původní restituční žádosti.

6. Dne 15. října 1993 vyzvala tehdejšího vlastníka, státem vlastněný Okresní bytový podnik,¹ k vydání nemovitostí. Ten však odmítl nemovitosti vydat, a proto stěžovatelka podala dne 19. listopadu 1993 k pozemkovému úřadu návrh na zahájení restitučního řízení.

¹ Podle vlády se jednalo o Obecní úřad Hrob.

7. Dne 7. prosince 1993 byla stěžovatelka vyzvána k předložení doplňujících dokumentů.

8. Přestože Okresní bytový podnik o restituční žádosti stěžovatelky věděl, převedl nemovitosti na Obecní úřad Hrob, který je dne 11. ledna 1994 prodal jiným fyzickým osobám.

9. Pozemkový úřad dne 24. února 1994 řízení přerušil a jmenoval znalce, který svůj posudek vypracoval dne 15. května 1994. Mezitím dne 10. března 1994 provedl pozemkový úřad místní šetření.

10. Pozemkový úřad dne 8. září 1994 vyhověl restituční žádosti stěžovatelky kromě jedné z dotčených budov.

11. K odvolání stěžovatelky ze dne 26. října 1994 však Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodnutí pozemkového úřadu dne 1. prosince 1994 zrušil a věc mu vrátil z důvodu nedostatečného zjištění skutkového stavu.

12. Pozemkový úřad dne 3. července 1995 vyhověl restituční žádosti stěžovatelky s výjimkou budovy, která byla podstatným způsobem přestavěna.

13. Dne 29. listopadu 1995 krajský soud na základě odvolání Obecního úřadu Hrob zrušil rozhodnutí pozemkového úřadu a věc mu vrátil k novému projednání z důvodu nedostatečného zjištění skutkového stavu.

14. Dne 7. dubna 1997 pozemkový úřad, poté, co dne 12. listopadu 1996 obdržel upravenou verzi znaleckého posudku s posouzením charakteru budovy, zamítl restituční žádost stěžovatelky. Dne 12. listopadu 1996 obdržel pozemkový úřad upravenou verzi znaleckého posudku s posouzením charakteru budovy a v návaznosti na to pak dne 7. dubna 1997 restituční žádost stěžovatelky zamítl.

15. Krajský soud na základě odvolání stěžovatelky, které mu bylo zasláno dne 7. května 1997, zrušil dne 7. dubna 1998 rozhodnutí pozemkového úřadu mimo jiné proto, že znalecký posudek byl vypracován bez účasti stěžovatelky a že jeho závěry nebyly podloženy objektivními měřeními. Krajský soud vrátil věc pozemkovému úřadu.

16. Dne 29. září 1998 nařídil pozemkový úřad vypracování nového znaleckého posudku, který byl předložen dne 8. února 1999.

17. Dne 19. dubna 1999 vyhověl pozemkový úřad restituční žádosti stěžovatelky, pokud se jedná o pozemek, nikoli však pokud se jedná o budovu, která byla podstatným způsobem přestavěna.

18. Krajský soud, jemuž bylo dne 19. května 1999 doručeno stěžovatelčino odvolání, ve kterém poukazovala na nedostatečné zjištění skutkového stavu, na nepřesné znalecké posudky a na chybné hodnocení důkazních materiálů, dne 17. května 2001 potvrdil rozhodnutí pozemkového úřadu s tím, že připuštění a posouzení těchto materiálů pozemkovým úřadem i jeho rozhodnutí jsou v souladu se zákonem.

19. Ústavní soud dne 18. října 2001 odmítl ústavní stížnost ze dne 20. července 2001 proti rozsudku krajského soudu jako zjevně neopodstatněnou a dospěl k závěru, že krajský soud vedl řízení v souladu s vnitrostátním právem. Dne 22. října 2001 bylo rozhodnutí Ústavního soudu doručeno stěžovateli.

PRÁVNÍ POSOUZENÍ

I. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 6 ODS. 1 ÚMLUVY

20. Stěžovatelka tvrdí, že délka řízení byla v rozporu se zásadou „přiměřené lhůty“ ve smyslu článku 6 odst. 1 Úmluvy, který zní:

„Každý má právo na to, aby jeho záležitost byla (...) v přiměřené lhůtě projednána (...) soudem (...), který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích.“

21. Vláda s tímto tvrzením nesouhlasí.

22. Relevantní období započalo dne 25. listopadu 1992 a skončilo dne 22. října 2001. Trvalo tedy osm let a jedenáct měsíců pro dva stupně soudní soustavy, přičemž se soudy obou stupňů věcí zabývaly čtyřikrát. Věc projednával také Ústavní soud.

A. K přijatelnosti

23. Soud shledal, že tato část stížnosti není zjevně neopodstatněná ve smyslu článku 35 odst. 3 Úmluvy. Soud dále nezjistil žádný jiný důvod, pro který by měla být prohlášena za nepřijatelnou.

B. K odůvodněnosti

24. Soud hodnotí přiměřenost délky řízení podle okolností daného případu a s ohledem na kritéria vyvozená z jeho vlastní judikatury, jimiž jsou zejména složitost věci a chování stěžovatelů a příslušných orgánů. V této souvislosti je také třeba vzít v úvahu význam řízení pro stěžovatele (viz rozsudek ve věci *Philis proti Řecku* [č. 2], 27. červen 1997, *Sbírka rozsudků a rozhodnutí* 1997-IV, s. 1083, § 35).

25. Pokud jde o složitost věci, Soud bere na vědomí tvrzení vlády, že projednávaný restituční případ vyžadoval shromáždění velkého množství důkazních materiálů včetně historických dokumentů, technické dokumentace a znaleckých posudků. Bylo provedeno místní šetření a rovněž byly pořízeny písemné výpovědi řady svědků. Soud také poznamenává, že věc byla do jisté míry komplikována i z hlediska své právní povahy a kontextu. Soud se dále domnívá, že o složitosti věci svědčí také protichůdné závěry příslušných orgánů.

26. Ohledně chování stěžovatelky bere Soud na vědomí argument vlády, že při uplatnění svého restitučního nároku stěžovatelka podrobně nespecifikovala nemovitosti, jejichž vydání se domáhala. Z tohoto důvodu musel katastrální úřad zpracovat podrobnou identifikaci parcel a snímků pozemkových map. Soud poznamenává, že se tím řízení do jisté míry zdrželo. Skutečnost, že stěžovatelka a Obecní úřad Hrob využily všech dostupných právních prostředků nápravy, což bylo v souladu s vnitrostátními předpisy jejich procesním právem, sice ve skutečnosti přispěla k prodloužení řízení, na celkový průběh řízení však neměla vliv.

27. Pokud se jedná o postup národních orgánů, Soud podotýká, že krajský soud vydal svůj druhý rozsudek dne 29. listopadu 1995 a pozemkový úřad opětovně rozhodl dne 7. dubna 1997, tedy o více než rok a čtyři měsíce později (viz výše § 13-14). Odvolání stěžovatelky proti uvedenému rozhodnutí bylo krajskému soudu doručeno dne 7. května 1997, svůj třetí rozsudek však vynesl teprve dne 7. dubna 1998 (viz výše § 15). Pro toto období nečinnosti nenalézá Soud žádné uspokojivé vysvětlení. Krajský soud konečně vynesl svůj čtvrtý roz-

sudek přibližně dva roky poté, co stěžovatelka podala odvolání proti poslednímu rozhodnutí pozemkového úřadu ze dne 19. dubna 1999 (viz výše § 18).

28. Soud dochází celkově k závěru, že v řízení před katastrálním úřadem a krajským soudem nastaly průtahy, pro něž neexistuje náležité vysvětlení. Z hlediska délky řízení tedy došlo k porušení článku 6 odst. 1 Úmluvy.

II. K POUŽITÍ ČLÁNKU 41 ÚMLUVY

29. Článek 41 Úmluvy stanoví:

„Jestliže Soud prohlásí, že byla porušena Úmluva nebo její protokoly, a jestliže vnitrostátní právo zúčastněné Vysoké smluvní strany umožňuje jen částečné odstranění důsledků tohoto porušení, Soud přizná v případě potřeby poškozené straně spravedlivé zadostiučinění.“

A. Újma

30. Stěžovatelka ve formuláři své stížnosti uvádí, že jako náhradu tržní ceny předmětné budovy požaduje částku 2 000 000 Kč (238 095 €). V dopise ze dne 28. února 2005 žádal pro stěžovatelku její právní zástupce přiznání přiměřeného zadostiučinění, jak je upřesněno ve formuláři stížnosti.

31. Podle vlády stěžovatelka ve svém stanovisku činí pouze všeobecné prohlášení o tom, že žádá přiznání přiměřeného zadostiučinění. Vláda má za to, aniž by se zamýšlela nad skutečným obsahem uvedené formulace, že stěžovatelka nemá nárok na přiznání spravedlivého zadostiučinění z titulu hmotné škody.

Vláda v souvislosti s morální újmou navrhuje, aby Soud, shledá-li, že byl porušen požadavek na „přiměřenou lhůtu“ ve smyslu článku 6 odst. 1 Úmluvy, přiznal stěžovatelce částku nepřevyšující 3 000 €.

32. Soud nezjistil příčinnou souvislost mezi konstatovaným porušením Úmluvy a tvrzenou hmotnou škodou a tento návrh zamítá. Přiznává však stěžovatelce částku 2 800 € z titulu morální újmy.

B. Náklady řízení

33. Stěžovatelka rovněž požaduje 50 000 Kč (1 761 €) z titulu náhrady nákladů řízení před Soudem.

34. Vláda se domnívá, že stěžovatelka nežádala náhradu nákladů řízení, a proto se jí spravedlivé zadostiučinění z tohoto titulu přiznávat nemá.

35. V souladu s judikaturou Soudu má stěžovatel právo na náhradu nákladů řízení pouze pokud, pokud se prokáže jejich reálnost a nezbytnost a účelnost vynaložené částky. Soud shledal, že stěžovatelka v daném případě nepředložila podklady, ze kterých by bylo možné zjistit, že tyto náklady byly skutečně vynaloženy. Soud proto tento nárok odmítá.

C. Úroky z prodlení

36. Soud považuje za vhodné, aby úroky z prodlení byly založeny na úrokové sazbě marginální zápůjční facility Evropské centrální banky, zvýšené o tři procentní body.

Z TĚCHTO DŮVODŮ SOUD JEDNOMYSLNĚ

1. *prohlašuje* zbývající část stížnosti za přijatelnou;
2. *rozhoduje*, že došlo k porušení článku 6 odst. 1 Úmluvy;
3. *rozhoduje*,
 - a) že žalovaný stát má stěžovatelce uhradit ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy rozsudek nabude právní moci podle článku 44 odst. 2 Úmluvy, částku 2 800 € (dva tisíce osm set eur) z titulu náhrady morální újmy, která se převede na národní měnu žalovaného státu podle kursu platného ke dni úhrady, a dále případnou částku daně;
 - b) že od uplynutí výše uvedené tříměsíční lhůty až do okamžiku zaplacení bude stanovená částka navyšována o prostý úrok se sazbou rovnající se sazbě marginální zápůjční facility Evropské centrální banky platné v tomto období, zvýšené o tři procentní body;
4. *zamítá* v ostatním návrh na přiznání spravedlivého zadostiučinění.

Vyhotoveno v anglickém jazyce a sděleno písemně dne 4. dubna 2006 v souladu s článkem 77 odst. 2 a 3 Jednacího řádu Soudu.

S. DOLLÉ
tajemnice

J.-P. COSTA
předseda